

STAY
HOME

STAY
HEALTHY

If you live to be
a hundred,
I want to live
to be
a hundred
minus one day
so I never
have to live
without you.

9. b, 21. 5. 2020

Dragi 9. b,

dobrodošli v četrtekovem dnevu. Danes napovedujejo celo sonce ...

In sonca, takega ali drugačnega, si vsi tako želimo ...

Na spletni strani šole si preberite obvestilo o tekmovanju iz Logične pošasti. Na tekmovanje se prijavite pri meni. Logično.

Jutri pa spremljajte obvestila glede »ponovnega« začetka pouka v ponedeljek.

Izziv? Katera učna snov, tema, delček vas je najbolj navdušila pri pouku na daljavo? Pošljite slikico, zapis, razmišljanje ...

Vse dobro.

vaša razredničarka

ANGLEŠČINA

Hello, dear pupils.

Prejšnjo uro si spoznal osnovne značilnosti trpnika. In naj ti povem, da se pri slovenščini še niste učili o tem, tako da ni čudno, če ti pojem trpnika ni bil znan. Sem se pozanimala pri učiteljici za slovenščino, ki komaj čaka, da to obravnavate v šoli. In še nekaj, spet bodo aktualni nepravilni glagoli.

1. Prisluhni razlagi še enkrat in ponovi osvojeno znanje. Osredotoči se samo na sedanjik in preteklik.

https://www.youtube.com/watch?v=hWzwmwCbz6ow&list=PLGjnVfqQaBMhk1Vw4Ackpqnciwa_wzTgG

2. Preberi besedilo in glagole postavi v trpnik v sedanjiku. Rešitve zapiši v zvezek.

Over 80 % of goods 1 _____ (transport) by ships. Oil 2 _____ (carry) by huge tankers. Sometimes these tankers sink. Then beaches 3 _____ (pollute) and a lot of animals 4 _____ (kill) by the oil.

Over 100 million tonnes of fish 5 _____ (take) from the oceans every year. Most of these fish 6 _____ (catch) by large fishing boats with long nets. Every year, 150,000 tonnes of fishing nets 7 _____ (throw away) by fishing boats. Millions of fish, birds, seals, whales and dolphins die when they 8 _____ (trap) by these nets.

Dangerous chemicals 9 _____ (dump) in the oceans. A lot of factories and power stations 10 _____ (build) on the coast and as a result, a lot of waste 11 _____ (pump) into the sea.

3. Sedaj pa malo vaje v izgovorjavi. Oglej si 10 besed, ki jih najbolj pogosto napačno izgovarjamo.

<https://www.youtube.com/watch?v=tw25CM1MXIU>

Interesting, isn't it?

GEOGRAFIJA

DL 17 – PODNEBJE IN RASTJE OBPANONSKIH POKRAJIN U. 130–131

1. Preberi si besedilo v učb. na str. 130–131 in reši vprašanja na povezavi:

<https://goformative.com/formatives/5ec4bd7eb0ef746799c6dc2c/assign>

Prijavi se z imenom in priimkom.

2. Na svetovnem spletu poišči vsaj tri krajinske parke v Obpanonski pokrajinah in jih zapiši v zvezek.

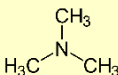

Dušikova družina organskih spojin – AMINOKISLINE IN BELJAKOVINE (U: str. 98-105)

Nekaj zanimivosti iz sveta kemije - Kemija okoli nas...

Na našem jedilniku se pogosto znajdejo ribe. Ko kupujemo ribe, lahko tudi po vonju prepoznamo, ali je sveža ali ne. Zakaj poginjene in pokvarjene ribe smrdijo bolj kot drugo pokvarjeno meso? Meso rib vsebuje snov trimetilamin oksid, ki sicer nima vonja. Ko bakterije v poginjenih ribah pričnejo razkrajati trimetilamin oksid,

nastane trimetilamin ((CH₃)₃N), ki daje ribam značilen vonj.

Kaj so amini? Amini so spojine, ki poleg ogljika in vodika vsebujejo še dušik. Za amine je značilna amino skupina (-NH₂). Splošna formula aminov: R-NH₂. Poimenovanje: Amine poimenujemo podobno kot alkane. Glede na število ogljikovih atomov v molekuli jim damo predpono (metil-, etil-...) in končnico -amin. Primer: CH₃CH₂CH₂NH₂ – propilamin.

Amini so derivati amonijaka in imajo podobne lastnosti kot amonijak (NH₃), saj imajo podobno zgradbo, imajo tudi bazične lastnosti in vonj preprostih aminov spominja na vonj amonijaka. Amini so pomembni za izdelavo barvil, zdravil, gnojil, umetnih sladil, topil... Tudi v našem telesu opravljajo pomembne naloge – amina sta hormona adrenalin in dopamin.

Kaj je v resnici »ecstasy« - plesna droga? Tudi ta snov sodi med amine.

Njegovo ime je 3,4-metilendioksimetamfetamin. Snov je znana že skoraj 100 let, vendar se je kot nepogrešljiv del zabav s techno glasbo pojavila šele konec 90-ih let. Ecstasy deluje poživljajoče na možgane in srce, daje občutek navala energije in evforije, hkrati pa poruši mehanizem za uravnavanje telesne temperature, saj ta lahko naraste tudi preko 41 °C. zaradi pregrevanja se uživalec izdatno potni, kar lahko privede do dehidracije in tudi do smrti.

Natančno preberi učno snov Spoznajmo aminokislino v učbeniku na straneh 98 in 99.

1. Kaj so aminokislino? (U: str. 98)

Napiši, kakšne spojine so aminokislino. Iz katerih elementov so sestavljene aminokislino?

2. Funkcionalna skupina aminokislino (U: str. 98)

Napiši, kateri dve funkcionalni skupini sta v molekulah vseh aminokislino. Napiši njuni formuli in imeni.

3. Splošna formula aminokislino (U: str. 98)

Napiši splošno formulo aminokislino. V splošni formuli označi obe značilni funkcionalni skupini. Opiši strukturo aminokislino.

4. Aminokislino v naravi (U: str. 98)

Koliko aminokislino prevladuje v naravi?

(Aminokislino običajno poimenujemo s kratkimi alternativnimi imeni, saj so njihova IUPAC imena zapletena. Imena pogosto okrajšamo s tremi črkami, ki izhajajo iz angleškega imena aminokislino. V učbeniku na strani 110 si oglej formule in imena dvajsetih najpogostejših naravnih aminokislino. Formul in imen se ti ni potrebno učiti.)

5. Najpreprostejši aminokislino (U: str. 98)

Kateri sta dve najpreprostejši aminokislino? Napiši njuni strukturalni in racionalni formuli in imeni.

6. Esencialne aminokislino (U: str. 99)

Pojasni, kaj so esencialne aminokislino.

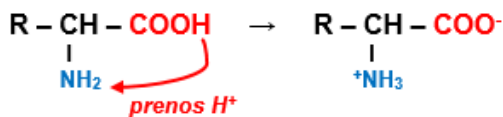
7. Lastnosti aminokislino (U: str. 99)

Opiši lastnosti aminokislino (agregatno stanje, tališče).

8. Amfoternost aminokislin (U: str. 99)

Aminokislina v svoji molekuli vsebujejo karboksilno skupino $-\text{COOH}$, ki ima kisle lastnosti, in amino skupino $-\text{NH}_2$, ki ima bazične lastnosti, zato aminokislina lahko reagirajo kot kisline (oddajo vodikov proton H^+ iz karboksilne skupine) ali kot baze (sprejmejo vodikov proton H^+ na nevezni elektronski par amino skupine), odvisno od tega, ali so v prisotnosti kisline ali baze. Zaradi te lastnosti pravimo, da so aminokislina amfoterne.

9. Nastanek iona dvojčka (»zwitter ion«) (U: str. 99)

Do reakcije med karboksilno in amino skupino lahko pride tudi znotraj ene same molekule aminokislina – vodikov proton H^+ iz karboksilne skupine $-\text{COOH}$ lahko preide na bazično amino skupino $-\text{NH}_2$ – pri tem nastane ionsko zgrajena spojina »ion dvojček«.

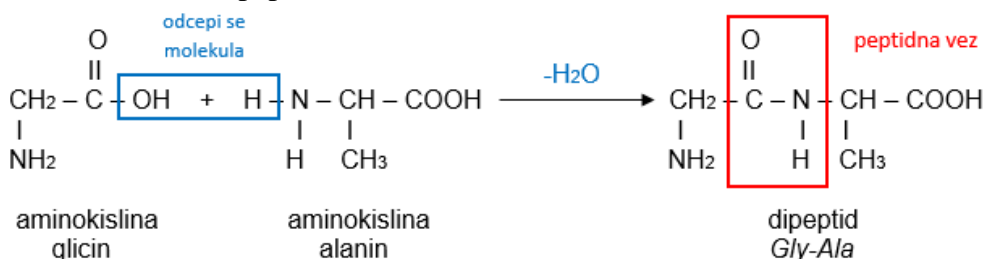
Natančno preberi učno snov Spoznajmo aminokislina v učbeniku na straneh 98 in 99.

10. Povezovanje aminokislin v peptide (U: str. 100, 101)

Aminokislina se preko peptidne vezi povezujejo v večje molekule, pri čemer se odcepi voda. Pri povezovanju aminokislin nastanejo peptidi, polipeptidi in beljakovine.

Pojasni, kaj so peptidi, kaj so polipeptidi in kaj so beljakovine.

Primer nastanka dipeptida in dveh molekul aminokislin:

Peptidna (ali amidna vez, skupina atomov $-\text{CONH}-$) je vez med posameznimi aminokislinskimi enotami.

Peptid lahko pri hidrolizi razpade na aminokislina.

11. Beljakovine (U: str.102)

Beljakovine so naravni polimeri, ki so zgrajeni iz velikega števila naravnih monomerov aminokislin, ki so med seboj povezane s peptidnimi vezmi.

V beljakovinah je s peptidnimi vezmi povezano nad 100 aminokislin, v povprečju so sestavljene iz okoli 500 aminokislinskih enot (najdaljšo beljakovinsko molekulo sestavlja kar 27.000 aminokislinskih enot).

Molekule beljakovin se razlikujejo po dolžini in zaporedju vezanih aminokislin.

Še nekaj zanimivosti iz sveta kemije – Kemija okoli nas...

→ Kaj imajo skupnega paracetamol v Lekadolu, lokalni anestetik lidokain in nevrottransmitter dopamin? Vse tri spojine vsebujejo amino skupino. Dopamin je primarni amin, paracetamol je sekundarni amin, lidokain je terciarni amin.

→ Aspartam je eno najbolj razširjenih umetnih sladil. Kemijsko je ester dipeptida aminokislin fenilalanina in asparaginske kisline. Je neprimeren za kuhanje in peko, ker ima beljakovinske lastnosti in pri visokih temperaturah hidrolizira. Je kar 200-krat slajši od sladkorja.

Za danes je to vse. Skoraj vse. Ko končaš z delom, izdelek poslikaj in mi pošlji na že znani e-naslov.

MATEMATIKA

TEMA: **FUNKCIJA**

ENOTA: **LINEARNA FUNKCIJA – vaje**

Danes boš naredil nekaj vaj iz linearne funkcije.

Poudarjena navodila pomenijo, da jih uspešno opravite VSI učenci. Podčrtana navodila pomenijo, da jih uspešno opravite večina učencev. Navodila z oznako * pa pomenijo, da naloge rešijo učenci, ki želite več.

V zvezek si zapiši enoto in datum. S pomočjo delovnega lista boš reševal naloge. V zvezek zapiši številko naloge in v zvezek nato nalogo reši. Bodi natančen in potrudi se, vem, da to vse ZMOREŠ.

NASLEDNJO URO PA SE ŽE VIDIMO. HURA????

VAJE iz linearne funkcije 9. razred - FUNKCIJA

1. Kaj pomeni izraz funkcija? *Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.*

- A Je pravilo, ki vsaki vrednosti spremenljivke y , priredi ustrezno vrednost spremenljivke x .
- B Kar neki.
- C Je pravilo, ki vsaki vrednosti spremenljivke x , priredi ustrezno vrednost spremenljivke y .

2. Zapiši enačbo linearne funkcije, ki ima smerni koeficient -3 in začetno vrednost 2 .

3. Izračunaj vrednost funkcije $f(x) = -3x + 7$ za:
 $x = -3$, $x = 4$, $x = 0$

4. Za funkcijo $f(x) = 4x + 3$ sestavi in izpolni funkcijsko tabelo. Za spremenljivko x izberi števila od -3 do 3 s korakom 1 .

5. Nariši graf funkcije $y = x - 1$

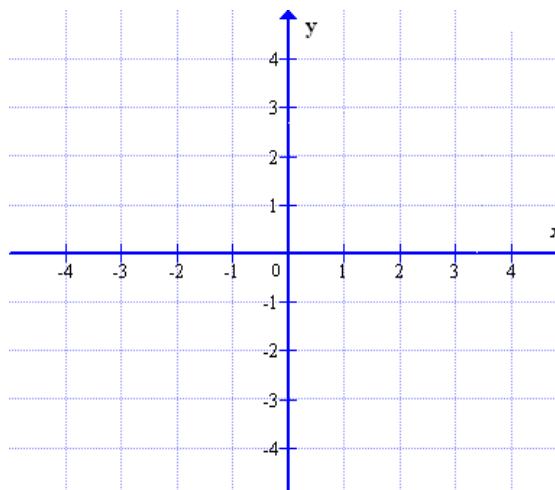
a) Določi $k =$ _____ in $n =$ _____

b) Tabeliraj za $x = -3, -1, 0, 2, 4$

c) V kateri točki graf seka
abscisno os? _____

V kateri točki seka
graf ordinatno os? _____

d) Kolikšna je $f(-10)$?

e) Ali točka A (34, 35) leži na danem grafu? _____
Dokaži z računom!

6. a) Pod enačbo linearne funkcije zapiši njeno začetno vrednost in smerni koeficient.

Linearna funkcija	$f(x) = -4x + 6$	$g(x) = \frac{x}{3} - 2$	$y = 2x$	$y = -2$
Smerni koeficient (k)				
Začetna vrednost (n)				

b) Katera od zgoraj navedenih premic je najbolj strma? Zapiši jo! _____

c) V katerem primeru sta spremenljivki premo sorazmerni. Zapiši jo. _____

d) Katera funkcija je padajoča? Zapiši jo. _____

e) Katera funkcija je konstanta? Zapiši jo.

7. Podan je opis, na kakšen način funkcija $f(x)$ spremeni spremenljivko x . Zapiši funkcijski predpis za naslednje funkcije:

a) Funkcija $f(x)$ zmanjša število x za 5.

b) Funkcija zmanjša dvakratnik števila x za 7.

c) Odvisna vrednost je dvakratnik neodvisne spremenljivke.

d) Odvisna spremenljivka je za 9 manjša od dvakratnika neodvisne spremenljivke.

e) Vrednost $f(x)$ je za 7 manjša od četrte števila x .

f) Odvisna spremenljivka je za $\frac{5}{3}$ večja od petkratnika neodvisne vrednosti.

g) Funkcija f je za 3 večja od nasprotne vrednosti števila x .

GLASBENA UMETNOST

PRIPRAVA NA PREDSTAVITVE

DRAGI DEVETOŠOLCI, POZDRAVLJENI!

Kako vam gre priprava na predstavitev?

Danes posebne zadolžitve za glasbo nimate, saj želim, da se posvetite vaši nalogi za oceno. Vam pa za spodbudo pošiljam naslov pesmi We are the champions.

Poslušajte jo in naj vam bo motivacija za delo.

Veselim se skorajšnjega snidenja z vami.

Učiteljica Diana

Dober dan, učenci!

Danes zadnjič LS3 na daljavo. ☺

Nekateri ste izdelali čudovite mobile, zato se danes lahko greste sprehajat po svetovnih galerijah. Kliknite na povezavo in uživajte na ogledu.

<https://citymagazine.si/clanek/ste-doma-in-ne-veste-kaj-bi-teh-12-svetovno-znanih-muzejev-ponuja-virtualen-ogled/>

Za ostale pa ostaja likovna naloga: GIBLJIVI KIPI – MOBILI

Mobili so kipi iz lahkih materialov, kot so: papir, karton, plastika, folija, blago, tanki kovinski delci, žica, polivinil, zamaški... Sestavni deli so med seboj povezani z žico, vrvico ali palicami in drugimi lahкими materiali. Prosto visijo iz stropa ali drevesa...in se gibljejo. Več si poglej na: <https://eucbeniki.sio.si/lum9/2853/index6.html>

Naloga zate:

1. Skiciraj idejo o izgledu tvojega gibljivega kipa.
2. V hiši ali v naravi poišči umetne ali naravne materiale, ki jih boš potreboval za sestavo kipa (plastenka, vrvica, lepilni trak, barvni papir, folija, obešalniki, zamaški, les, vejice, listi.....
3. Izdelaj lahek gibljiv kip poljubne velikosti. Nalogo delaš še naslednji teden.
4. Pri oblikovanju bodi izviren.
5. Mobil lahko obesiš na strop znotraj prostora ali zunaj na vejo drevesa.
6. Fotografiraj tvojega ustvarjenega gibljivega kipa mi pošlji na e-naslov: anica.klobucar@os-smihel.si

Uživaj v ustvarjanju!